

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	
Hóna	86 kr. (70 fillér.)
Három hónapra	1 frt (2 kor.)
Vidékre postán:	
Hóna	95 kr. (1 kor. 80 fillér.)
Három hónapra	3 frt. (4 kor.)
Évi	4 frt. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Zöldfa-utca, 32. szám,
Zöldfa-utca és Nagypiac-tér sarkán.

Feltételek szerkesztő:

KUN BÉLA.

Szövedő öngyilkos. — Szökés a fogházból.

A képviselő urak.

Nagyvárad, november 16.

A nyári szünet előtt számtalanszor, a szünet után mindennap megírták a lapok, hogy a képviselőházi ülésekben soha sincs jelen 100 képviselő, a mennyi a halálozatképességhez szükséges s hogy azok, akik véletlenül jelen vannak, mindegyiknek inkább, mint a tárgyalás alatt lévő ügyekkel. Megtörtént két esetben is, hogy a kormánypárti képviselő urak annyira nem tudták, miről van szó, hogy egy ízben leszavazták egy helyeselt indítványt, más ízben akormány. Csak a mikor már helyrehozhatatlan megtörtént a tévedés, akkor néztek egymásra az urak s tett szemrehányást egyik a másiknak, valamennyien az elnöknek s valamennyinek az enök.

Nem egyszer megtörtént, hogy annyi kormánypárti képviselő sem volt jelen, hogy elismertüzhattak volna a nemzetiségüket s ha egy kis életmosság van a nemzetiségi képviselőkben, — megcsinálhattak volna azt a kis tréfát, hogy valamely szavazásnál többségre kerülnek.

Szerencsére a nemzetiségi képviselők nem akartak kellemedenkedni a kormányoknak, még annyira sem, hogy a határozatképeltenséget konstatáltsák. Ezt végre tegnap a demokratá vezér Vázsonyi tette meg, 100 képviselő természetesen nem volt jelen s a fél órára tervezett formális ülés eltartott másfél óráig, míg sikerült a szükséges számú képviselőket összehozni.

Vázsonyi határozottan helyeselt, hogy végre bátran megmutatta az országának, hogy a képviselő urak nem dolgoznak, hogy a mai képviselőház nem képes az ország sorsának intézésére,

Ennek két oka lehet. Az egyik az, hogy nincsenek megelégedve a kormányral, a mai helyzettel s tüntetőleg maradnak távol, hogy jelezzék álláspontjukat, a melyet nyílt szavazással kifejezni nem akarnak, nehegy abból bonyodalom származzék. Am ez az ok aligha áll fenn. Akik a mai kormánypárt összetételét, a választások körülményeit ismerik, jól tudják, hogy az egész parlamentben alig van ötven ember, a kiknek önálló, független meggyőződésük, akaratuk van, a többi megszavaz minden, a többinek semmi más akaratla nincs, mint a mit a kormány akar.

Igy lehát a másik eset áll fenn. Az nevezetesen, hogy a képviselő urak mindennel törődnek inkább, mint az ország dolgával. De nemcsak, hogy nem törődnek vele, nem is értenek hozzá. Végezzen el helyettük a kormány. S így áll elő az a helyzet, hogy azok, akik csak nemrégiben vétérádozatról kiáltottak az alkotmányos szabadságért, most a kormány akarata ellenében is megteremtik a miniszteri abszolútizmust, az a helyzetet, mikor a kormány kritikatlanul tesz, amit akar.

A kormányt látnia kell, hogy ezzel a parlamenttel alkotmányos országkormányzatot végezni lehetetlen. Nem tehet róla, hogy ilyen a ház összejelése, de segíthet rajta, hogy ne legyen ilyen. Múgya van intézkedni, hogy e helyett a parlament helyett olyat teremtsen, a mely becsületére válik az országnak.

Leghelyesebb volna, ha mindent feltréve, megalkotná az általános választói jogot s ez alapon csinálna egy új választást.

De itt is fölmerül a kérdés, milyen lesz az a választói jog, amit ez a parlament alkot.

Nem emelik a pótdót.

Azért lesz fizetésrendezés.

Az újlést újból elhalasztották.

— Saját tudósítónkat. —

Nagyvárad, november 16.

Helyes uton halad Nagyvárad város pénzügyi bizottsága a költségvetés tárgyalásai során. Megtalálták már a módot, mely lehetővé teszi, hogy a kecske is jól keljen, a káposzta is megmaradjon; a tisztviselők is megkapják a fizetésüket, a melyet megérdemeltnek, a polgárság adóterheit sem emelik még magasabbra.

Szóval nem lesz közköztömelek s ebben Moskovits József drának van legnagyobb érdeme, a ki már a múltkorban a sztrájktervény tárgyalása alkalmával is megmutatta, hogy szintén és igazán képviseli a polgárság érdekeit a törvényhatóságban.

Moskovits dr. kimutatta, hogy van fedezet a hűnyekra s helytelenek, pesszimistikusak a főszámvéző számítások.

Ezzel elenyészt a pótdómeelés réme, de a tárgyalásokat még mindig nem lehetett befejezni, mivel újabb számításokra van még szükség s emiatt az újlést hétfő délután négy órakor folytatni fogják.

A mai vitáról a következő adóssítás szólna be:

Rimler Károly polgármester délután négy órakor az újlést megnyitja.

Ragányi János bejelenti, hogy a személyi kiadások költségvetéséről a 171450 koronára rug, minthogy a költségvetés összejelése alatt Csillagváros és Várdevenca adóterveirendbe jöttek, nem az eredetileg tervezett öt, hanem három százalékos közköztömelekre nem szükséges.

Moskovits József: A pótdó felmelelés kérdéssel foglalkozik. Ugy véli, hogy nem kell felmelelni a pótdókat.

A harmadik osztályú kereseti adókat is nagyon magasra emeltek az idén s a teher így is elég nagy. A múlt években történt adómeleléselemelés folytán ugyis kap a város közköztömelek. Muzsezer koronát lehet számítani az elmuut két évre az állami költségvetés hiánya folytán ki nem vetett pótdóköztömelek, s a fennmaradó 6000 koronát az előre nem látású kiadások terhére lehet irni.

Kurländer Ede: A villamos mű költségvetéséről nézve kimutatta, hogy a villamos mű jövedelmei oly mértékben fognak emelkedni, hogy ez fedezni fogja a fennmaradó 6000 korona hiányt. Szentén azt véli, hogy nem kell pótdó emelés. Ez a tisztviselők érdeke.

Rimler Károly szerint nem lehet a villamos művel semmit sem elvonni, mivel ez kárra válna a vállalatnak. Kifejti, hogy a tisztika a három százalékos közköztömelek busan fogja viszonozni a városnak.

Bekovits Ferenc Pártolja a polgármester javaslatát és megzavazza a három százalékos közköztömelek.

Hoványi Géza: Moskovits József kiindulási pontját helyesnek tartja, de a konkluziója nem reális. A közböztömelek nem oly nagy, hogy ennek alapján az eddigi pótdó adókulccsal számítva fedezhető volna a hiány.

Ellenkez esetben hozzájárul Moskovits teifozásához és a fizetés emelés céljából nem zárkózik el a közköztömeleléstől. Kurländer ajánlatát azonban nem tartja helyesnek. Ragányi János: A pótdómelelés nagy rizikóval járhat be a költségvetésirányzatba.

Moskovits József: Kimutatta, hogy számdadási reálisak s így nem tartja szükségesnek a közköztömelelést.

Hoványi Géza: Hozzájárul Moskovits felszólalásához s nem tartja szükségesnek a közköztömelelést. De végszükség esetén nem zárkózik el a pótdó emelésről. Kéri az újlést mindaddig elhalasztani, míg a számdások rendelkezésére állanak a bizottságnak.

Lukács Aladár

Nagyvárad, Fő-utcán, az Orsolya szüzek bérpalotájában.

Mérték után készitek férfi fehérműveket, teljesen uri kelengyékét és angol női blusokat. Raktáron tartok kalap, keztyű, zsebkendő, nyakkendő és férfi divat ujdonságokat.

Levél Apponyihoz.

A somogyvármegyei tanítók a nagyváradiskért.

Feljövők a szolidaritás.

— Saját tudósítónkól. —

Nagyvárad, nov. 16.

Egyik kaposvári lapon, a Somogyvármegyében olvassuk ezeket a sorokat, melyek teletűlt vannak szöveg az éljén megjelent nyit levélre. Közöljük a cikket, mely tanúságot tesz arról, hogy a tanítóság körében is tért foglalt már a szolidaritás értelme.

Ime a levél:

Kegyelmes uram.

gyors szárnya van a rossz hírek és ma már Somogyben, Beregben, Hátromzékben is tudja minden tanító, hogy kegyelmesleg kitűtötte a nagyvárad vasuti tanító kezét azt a kis darab kenyeret, amit idegen emberek adtak nekik, akik nem értenek ugyan a kultúrának úgy, mint kegyelmesédek, mert nincs kiráfi kinevezésük és képesítésként, de a tanító munkáját mégis értékelni annyira, hogy azot adni akartak neki olyan darab kenyert, amellyel jólakhatnak. Kegyelmes ségden azonban azt mondja Nagyvárad törvényhatóságának, hogy fedél az a kenyér nagyon, nem tanítónak való.

Igaz van, kegyelmes uram! Hozzácsökönök mi már ahhoz, hogy az állam pénzéből talán a legfontosabb munkák teljesítésére a legkezebb s a legkezebb darab kenyeret kapjuk. És eddig még meg is csökölgettek az a kezét, amely ezt a kenyeret adta. — Meg bizony még akkor is, mikor ez a kéz egy-egy százatos kérelmet teljesítése alkalmából arcul egyintet.

Nó hát ennek vége van kegyelmes uram! A hátulgombozás magyar tanítósághól önézetes ferfú lett, aki a kapott pófolokat nemcsak zsebrakni nem kajlandó, hanem azokat monmentán meg is torolja.

Most pedig a nagyvárad tanítóságot rutul arculcsapja kegyelmeséggel igazságtalannul. Miért? Azért talán, mert exkcellenciának az isten kegyelméből 1,800,000 korona évi jé. Jelöl. van a 24,000 korona miniszteri fizetésen kívül? Vagy mert a nagyvárad tanítóság beátelese, igaz munkáját 1600 koronával akarta megfizetni Nagyvárad város törvényhatósága estendőként? Ez egyik sem ok arra, hogy kiűssék a kenyeret valakinek a kezéből kegyelmes uram, különösen, ha az a valak az emberek lelkebe a tudást, a szívét pedig a szeretetet osepgetti bele napnap után.

Ne hát jól van kegyelmes ur! A nagyvárad tanítósághól kitűtötte a kenyeret, mi már sok ezren meg az után sirtünk eddig, amit még meg se kapunk. A nagyvárad tanítósághól ki-

űtötte ugyan a kenyeret, de mi most fejezt veszik a kezünkbe. És ezt majd erősen megfogjuk, hogy ne tudja kiverni a kezünkől senki ember fia. Most még csak fogjuk! Bizunk abban hogy Nagyvárad város törvényhatósága bizonyára nem lesz garasos arisztokrácia és nem fogja oltani kollektív fizetését leszállítani havonkint 23 korona 33 fillérel még a kegyelmesédek táacsására sem.

Ezt az újabb pontot, amelyet kegyelmesédek már exkcellenciás kezével nagyvárad kollégáimra, megéreztek mi tanítók valamenyenien. Ha nem köszönjük meg, ne csodálkozzak ezen valami nagyon. Nem olyan szokás járnak ma, hogy meg ne utunk volna az örökös bajlanság. Teljes felszólással és hadi készséggel áll az egész magyar tanítóság, 35 000 ember és ma már tudjuk, hogy mi a kötelességünk.

Ezt jelentem kegyelmeségeknek, kiknek különben vagyok a kötelez tisztelettel

Egy elkéseredett tanítója.

Furfangos zsebmetszés.

Rászédett napszakos.

Én rendőr vagyok.

— Saját tudósítónkól. —

Nagyvárad, nov. 16.

Furfangos módon szedett rá az éjjel a Kolozsvári uton egy rosvott multu ember egy szegény napszakost, a kinek egy kis aranyat látott. A megcséni ember Domján János. Tegnap reggel a Kolozsvári uton depóban egy liter pflinkát vásárolt s egy tíz koronás aranytal fizetett.

Az aranyból 8 korona 70 fillért visszakapott s azt az oldalcsébebe tette, házaperté balagott. Mikor egyik sötét kapualhoz ért, eléje állt egy ember.

— Maga tolvaj! Mondta Domjánnak.

— Én? Csodálkoztam a napszakos.

— Igen! Maga az előbb négy-száz koronát talált s eltötte zsebre! Ez lopás! Én rendőr vagyok!

Én bizony nem találtam semmi pénzit!

— Mecc beszéld! Gyerünk csak a másik rendőrtőz, majd kiderül ott a lopás.

A napszakos ártatlannak érezvén magát, bátan ment. Az idegen mindig markoltá a karját, meg dörgölőzté hozzá. Egyszer aztán megállt az ismeretlen ember, a „rendőr ur.”

— No — mondta — látom, hogy maga nem bűnös! Mehet hazá!

Domján eltávozott. Otthon vette szömben észre, hogy a pénzre eltűnt a zsebéből. A „rendőr ur.” elcsente a kisérés alatt Domján elpanaszolta egy igazi rendőrnek az esetet, de

csak annyit tudott az ismeretlenről mondani, hogy ragyás.

A furfangos tolvaj látta a depóban, hogy Domján tíz koronát váltottott; a maradványt kívánta meg s ravasz fondorlattal meg is szerezte azt.

Domján János most bezeg jobban vigáz, hogy kivel találkozik éjjel az utcán s keresi az ismeretlen ragyás embert, hogy elbójon vele annak rendje és módja szerint, vagy — átadja a „rendőr urat” egy igazi rendőrnek.

HIREK.

* Bördő Károly temetése.

Ma délelőt tíz órakor temették a tegnapielőt elhunyt Bördő Károlyt az árva atyját örösi részvét mellett. A halottat Sulyok esperes temette az olasz-i református temetőbe. A gyászszertartáson megjelent a város küldöttsége és koszorút helyezett a sírra, Rimler Károly polgármester vezetésével. Megjelent még Nagyvárad valamennyi jótékony egyesületének küldöttsége is az elhunyt családja, rokoni és ismerősei köréből számonan.

* A kórházi hivatalok megvizsgálása. A belügyminiszter Kovács Gyula dr. miniszteri osztálytanácsost küldte ki a nagyvárad kórházak törzskönyveinek megvizsgálására.

* Biharvármegyei rendkívüli közgyűlés. Biharvármegyei törvényhatósági bizottsága Glac az Antal főispán elnöklésével júli 24-én rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgyal: 1. A Biharvármegyei kórház száz éves lemlésének megünneplése. 2. A vármegyei alkalmakkor illetményeinek megállapítása. 3. A fűvesztelő hálózat kiterjesztése.

* A főkapitány a tödővész ellen. Gerő Ármán főkapitány ma betérzette Nagyvárad város tanácsának a tödővész ellen való védekezésről szóló szabályrendelet tervezetét. A szabályrendelet szerint minden előrehaladott tödővész esetet be kell jelenteni a városi orvosnak, aki negyvennyolc órán belül gondoskodik beteg elköltötéséről és fertőtlenítéséről. A tan és nevelő intézetek vezetői szintén kötelesek minden esetet bejelenteni és a beteg kórházba szállítani.

* Új vicinális vasut a megyében. Csapó Dózsa és gróf Almásy Imre dr. darvasi lakosok Berettyóújfalura és Szeghalom között új, motoros fűzemmel hajtott vicinális vasutat chajtanak létesíteni s környék gazdasági fellendése érdekében s erre a célra az engedélymentesek a vármegyétől számszerűszer ko-

rona hozzájárulás megszavazását kérik. Az új vicinális létesítése folytán nagy előnyök háramlanak a vármegyére.

* A népkönyha jötevői. A nagyvárad népkönyha javára újjában a következők adoztak: Ifj. Berger Sámuel tíz koronát, Reichenberg Berta négy koronát és Grünbaum Vilmos négy koronát. A népkönyha elnökeje, Kurjander Ráfaló közzömettet fejezi ki a jötekyony adakozóknak.

* Tanítók vasuti jegye. A Magyarországi Tanítók Országos Bizottsága vasárnapra rendkívüli közgyűlést hívott össze a tanítók fizetérendezése dolgában. Az országos bizottság elnöke azaz a kérelmet fordult a kereskedelmi miniszterhez, hogy a pályásra vitéről jövő tanítók részére engedélyezzen fűaru vasuti jegyeket. A miniszter ma értesítette az elnökséget, hogy a kérelmet teljesíthetőnek nem találta. — A szegény tanítóktól tehát megtagadták a fűaru vasuti jegyet, amiből minden cipe-csup képviselőnek joga van, ha kotelesat tesz kerületében. De a tanítók? Hisz azok csak a magyar kultúra népszerűsítői, akiknek sem fizetésemelés, sem vasuti kedvezmény nem jár.

* Halálós úgrás. Budapestről jelenti telefonon tudósítónk: Az Örmény-utca 14-es számú hában lakó Varga Gyula 39 éves cipészsegéd tegnap este átment a szomszédos 16-os számú ház harmadik emeletére és onnan leugrott az udvarra. Azonnal meghalt. Öngyilkosságának okát nem tudjuk.

* Az államvasutak családja. Megirtuk tegnap, hogy Ormai Károly ellen a máv. igazgatósága csalápi német feljelentést tett. Ormai feladatát egy látat Bécsben gróf Dunay János címére 8000 korona utánvétellel, itten pedig az utánvétösszeget a fuvarlevélről eltűntette és Bécsot az utalványösszeg befolyásáról értesítette. A rendőrség megállapította, hogy egy hordár el akarta lopni a küldeményt a pályaudvarról, de mivel pénz nem volt nála, nem adták ki neki. A rendőrség kinyomozta a hordárt, aki zsebmetszette Ormával, a kiből megismertse megbizdított. A rendőrség azt is megtudta, hogy gróf Dunay János nevére postaterestente levél érkezik Budapestre és intézkedett, hogy ezen levél birtokába jusson. Egyben intézkedett a küldeménynek bírói feljegyzés iránt. Arról a főkapitányság még nem értesült, vajjon Bécsben a 8000 korona utánvétösszeget kifizették-e. Mindenre bizonyítottok alapján a rendőrség a még mindig tagadó Ormai ma letartóztatja.

* Lévílőössz öngyilkos. Budapestről jelenti: Vikli Ede napszakos ma éjjel Fazekas-utca 17. sz.

Legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás!
Strohmayer Pál áruház Menyasszonyi kelengyék, VÁSZNAK, asztalmenték, chilifonok, kész fűrés és más háztartáseszközök, nyakkendők, harisnyák és mindennemű mosó- és ruhák, Nagyvárad, Szt. László-tér. (Telefon: 166. sz.) Nagy szőnyeg raktár, rugonyok, terítők, gyapjú és levarró paplanok, vicinális vasút gyártmányú motorok a legolcsóbb áron.
 Minták és kétségtetések vidékre bérmentve küldetnek.

alatt lévő lakásában bezárkózott szobájába és fejtámláján kezdett a házban bebotorkálni az ajtó, ebben a pillanatban Vikt egy már előre elkészített nagy pohár fejtámlátodot írt meg. Sétélési sulvosak és így nem lehetett megdölni, hogy előzleg miért lovolták. Vaidánny hogy éppen akarta magát löni, de nem tudott a fejtámlát bántani. Vagy az is lehetéges, hogy jelt akart adni öngyilkosságáról, s lövészekkel egyeztetett a hárbéliek figyelmét magára felé irányítani.

Az itánimérek vasárnapi bezárása. Tama-sza közég képviselőtestülete határozatot hozott, hogy a közégben levő koronának és itánimérek vasár- és ünnepparkon zárva tartanak. A vármegye törvényhatósága azonban ezt a rendelkezést megsemmisítette. A közég eljárási módja ma a megyei törvényhatóság határozata ellen felelebbézet jelentet be a helygymnaszterhez s azt hozza le, hogy a koronák vasárnapi nyitvatartása szempontja az iskolas emberek számát s ezzel végsővetlenül a közég fávomak ciet és vagyonbiztonságát.

Amikor a szür tüzet fog. Hajdúszobornényből távratozták: Cséh József egy tanjai konyhában tüzet rakott, lefelelti melléje és a tűz a szürbe kapott. Cséh annyira összegett, hogy sebhe belehalt.

Betyárvilág. Sátoralajhelyről írják: Szarvas Pestik Mihály, a fejtámlából nemrég kiszabadult leigyezen, állandóan rettegésben tartja. Zempléni vármegye közönséget, Pestiknek szervezett fejtámlázást bándja van és a rablások napirendben voltak. A rablók közül ma többet elfogtak és az ügyészségnek átadták. A vármegye közigazgatási bizottság ma tartott ülésén Andrássy Sándor gróf indítványára elhatározta, hogy a rabló kérekerítőének 2000 korona jutalmat adnak és hogy a helygymnaszter fővárosi detektívet kérnek.

Székés a fogházból. Székeshérvárról távratozták: A székeshérvári ügyészség fogházából tegnap este megszökött Varjas Gábor, ki lopásért és csalásért négy esztendei börtönrre volt elítélve. Varjas eddig még nem sikerült kézrekeríteni.

A munkás bosszúja. Matuksa Kálmán fűtő, aki az utpisi villamos gyárban volt alkalmazva, tegnap délután rált Horváth Ferenc főgépészre, aki a hőházján horzsoló, a golyó, Matuskát, aki garázda természetű ember volt, nemrég elbocsátották a gyárból. Ezért a főgépész okozta s gyárból, hogy

bosszúját kivétele rajta, le akarta löni. A rendőrség leföldöztatta a lövöldözés munkást, aki ellen gyilkosság kiidérel miatt indították meg a vizsgálatot.

Székés munkások kávépörkölés. Budapesti jelentik: Amint az agyartól székés munkásokban, amelyet Pollák Bernát kávépörkölés már évek hozza sora óta üzött, nagy apparátussal folytatja a nyomozást a budapesti rendőrség. Ma már több fővárosi kávé járt a rendőrségben, hogy panaszt tegyen Pollák ellen. A kávépörkölés bűnére vonatkozólag mind több tetelőd adatot sikerült a rendőrségnek beszerezni. Így a királyi spári főfelügyelőségét ma érkezett le a saakvélemény, amely Pollák bűnére mellett súlyos bizonyíték. A vélemény szövegét így hangzik:

A Pollák Bernát kávépörkölésében megirtott helyszíni szemle alapján van szerencsém szakértői véleményemről a következőket előterjesztem. A kávépörkölés garatjában elhelyezett pöhdökbe a későbbi rendes főmélvél semmi összefüggésben nincs, ellenben alkalmas volt arra, hogy a garatba betöltött pörkölő kávé egy részét észrevétlenül feltegye és ezáltal kétségteleml az udgben felek megkérőztetésére szolgálhatott szökveki. Ami a kávépörkölés roszján bár befolytott állapotban talált rést illeti, kétségteleml, hogy arra a kávépörkölés rendes főmélvél szükség nem volt, az sem valószínű, hogy az említett rés a rostoknál átvakadásból származott volna, mert alkja egészen szabályos négyeség, ellenben váosintékn tartom, hogy a rés a pörkölő kávé egy részének lebecsülésára szolgálhat, amely kávé azután esetleg a szelell (hűtő) esztéledjapantól nyílással át volt a kétségteleml hűtőből.

* Feltehető az önkényesség figyelmelt Lebovits Miksa hírdetésére.

* Kávé tea és nem székésleget leghalibban a fumei kávépörkölés társaság nagyváradi közléseiben fővárosban szerzethet be minden az aru egyenesen a termelői országokból érkező Zamatos pörkölő kávé folytonosan frissen kapható.

SZINJÁTÉK.

Heti műsor.

Szombati: Gerolsteinai nagyharcosnag, Vasárnap: délután Sárga eskő, este Janos viasz.

Reprizik. A Gerolsteinai nagyharcosnag tegnap sikerült reprize után ma újbol szüre kerül, Nagyvárad zenekedvel publikánna bizonyára ma is érdekföldesével fogadja a gyönyörű operettel, amely elvárhatólag az jelen Állandó műsor darabja. Várasnap két reprize is lesz a színházban. Délután a Sárga eskő kerül szüre, este pedig a Janos viasz megy.

Károlyi Leona szerződése. Károlyi Leont, árszultatuk primadonáját, aki jóval ezoszra több vidéki

színház igazgatója keresett fel szerződési ajánlattal, Sonnygy Károly 1907. évi vágyasárnapból 1908. októberig újbol szerződette árszultatuk.

LEGUJABB.

Tolvaj hercegnő.

Budapest, nov. 16. Schweinből jelentik, hogy a Wrede hercegi pár ellen, miután több lopási eset bizonyult rájuk, nagy vizsgálat folyik, így egy láda ezüst kanalat is állítólag a hercegi pár lopott el, amiért a koronára tett ellenük feljelentést. A vizsgálat a hercegnő ellen folyik, a kire eddig több mint negyvenhat tolvajlási esetet bizonyítottak be.

Halálos gázrobbanás.

Budapest, november 16. A budapesti országos vegyészeti intézetben kísérletezés közben ma felrobbant egy lombik, a mely két vegyész halálának megsebesített. Az egyik szerencsétlenül járt Székely Salamon fővegyszés, a másik Eszterházy Kálmán az intézet alvegyszés.

NYILTÉR.)

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a n. közönséget és n. h. megrendelőimet értesíteni, hogy a **ÖZLET-ÁTVÉTEL** sikerült olcsón megveszteni; tekintettel, hogy üzletünket szolid alapon ühájuk vezetni, a raktkáron levő árukat minden elfogadható áron kárúszjuk. Műhelyünk továbbra is ugyanezen épület színház felőli oldalán lesz.

Tisztelettel

Lebovits Miksa és Társa

cipészek,
a Szigligeti-színház szállítói.
Telefonszám: 571.

KÖZGAZDASÁG.

a Nagyvadi gabona-piac.

Lebovits J. József cég jelentése.

Az üzlet irányzata: szállat.

Buza	13.20—13.40
Roze	14.40—16.60
Zab	12.30—12.80
Uj árpa	11.60—11.80
Uj Tengeri	8.—8.20
Ó tengeri	

* E rovát alatt közlötöztet nem vállal felelősséget a szék.

REGÉNYCSARNOK.

A csoda-ember.

Francia regény.

(Folytatás.)

48

Széldió gyorsasággal kezdtek lefelé esni, a léghajós e gyorsaságot fékezésség, egy homokszókot kitérített.

A ködől nem lehetett az alattuk átterülő földet látni, de már hallottak távoli zörgést, mint egy érkező vasúti vonat dübörgését. E zaj nem szünetelt soha, sőt fokozódott, amint beljebb jutottak.

Jelét kíváncsisá vá tette e rejtélyes körülmény és a koszáról kihajolva széttekintett.

A kőd már ritkult, az apró jégcsillánkok öszetömörödtek és hópehelyekké váltak. A jégcsillánkok beborított gömbre rászállt a hó és hófehér burokkal vona azt be, nehéz sulya alatt a léghajó már szinte zuhant lefelé.

Nagy veszélyben forgott a kis társaság.

— Baj van! Lezuhanunk! Öntetek homokot! — kiáltá Joli.

Nyísbense szelte át a léghajó a sűrű havas ködöt, már világosodott, midőn a komédiás lázasan körtekintve előrdította magát:

— Lizer menyők! Alattunk a tenger!

— A tenger! Csakugyan a tenger örök mormogása okozta a kellenő zajt. A sziklákon hómögög bukkok zenéje volt!

Nem voltak messze a parttól, de a gyorsan szálló léggömb aihalad; föléte és teljes sebességgel a nyílt tenger felé reptik.

— Elvesztünk! oda vegyünk! — kiáltott Joli háját tépve.

— Keressünk ellenkező széláramot — indítványozta Pülesché.

Ugyan te bílye! Szélaramor... Sőt, ki gyorsan homokot, te szamar, Egyebet nem tehetünk.

Mindhárman idegesen dobáltak a homokszókokat a tengerbe, föl sem bontva azokat, a léggömb pedig olykor meg-megrándult, ha megsebesült újabb felhővel.

Midőn elfogott a homok, az összes szereszkamók kidobták, akár könnyű, akár nehéz volt, mindent kihajították, még a kosár oldalán függő horgonyt is.

A léggömb csakugyan mindig lassabban szállt lefelé, a tenger fölött két-háromszáz méternyire meg is állt, de nem akart több fölemelkedni — ps. a már nem volt semmi kidobni valójuk!

Még mindig nyugat felé tartott, ara pedig víz volt csak — semmi egyéb, csak víz!

Csakis nagyon, nagyon messze látzott itt ott egy picit víztorlásbaj, de a hajósok nem igen látszótk észrevenni a küzködő léggömböt.

Joli, az eső kiterés után, ismét hódgyótt lefelé, ő sok veszedelmes helyzetben volt már: kalandos életben, most tehát csak arra törekedett, hogy a léghajót addig tartassza a víz fölött, míg valami jó segítségükre jön.

Az idő azonban mult és a léggömb ismét lefelé kezdett szállni. A

Megerkezett! Az úszó és teli időnyre a legjobb minőségű női, férfi és gyermek cipők, galoschnok, csizgálom azokat igen tisztelt veivimnek. Fancióslak cipőkübl meglegő szép váiaszték.

Jó árul! Szolid kiszolgálás! Olcsó árak!

Kérem a céget nem megtéveszteni! Telefon szám 512

Kiváló tisztelettel 60

Arany Albert
cipőárúháza, Nagyvárad, F. utca.

Lóteléska, a vízre érve, kőssé meg lönyvitette a gomb terhet, de az út folyton közelebb jutottak a tengerhez.

Az utasokat elfogta a süséggedés, már nem barcolható: a véget el len, a szörnyű véghöz jutottak! A láthatáron nem mutatkozott hajó, ok sötétlen, lesújtva, a földbe káposzkodtak.

(Folyt. lóv.)

Dénes Béla
Nagyvárad, Bémertér.

Iparművészeti újdonságok
BRONZE, CHINA-EZÜST
dísz tárgyakban
használati cikkek
legújtanosabb és a leg-
tartósabb evőeszközök.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Penz!

Olcsó többletörlesztéses köl-
csönöket 10-75 évre folyósít,
ugyszintén régi, drágább kamatu
kölcsönöket kicserél (convert) a
tehető legrovidebb idő alatt,
1. Z. B. SZÉK, FELHÍVÁSOK

Érők árban való adás-vételét
vagy berletet a legkisebb
eredményre közzvetíti.

Földbirtokok parcellázását
saját költségén elvállalja és finan-
cirozza

Felüli Igazságsz,
volt takarékpénztári titkár bankbiz-
ományi és ingatlanforgalmi irodája
Nagyvárad, méstáros-utca 2. sz. 40

Kraus Jakab
cim- és cefgestő
Szacsavay-utca

ajánlja a nagyváradban közönség
szives figyelmébe

cim- és cefgestő
műhelyét,
mely szakban a legújtanosabb
árak, gyors és pontos kiszol-
gálással áll a t. megrendelők
rendelkezésére.
Telefon: 399. C. 28.

Lapkihirdők
feriak, nők és 16 éven felüli fiúk felvételt
nek az „Előre” kiadóhivatalában,
Beasznál szilva, lilóli maróni, ki-
bja busz krajczár. Csarnegyöző, kitűnő
leghyberok, Mezőné, Körösten.

Nyomatott Laszky Árnin könyvnyomdájasban Nagyváradon.

Apró hirdetések.

Aki márt. kőnyelű, seged. munkás vagy
bíróny. más minőségben állást keres
Aki házat, földet, szőlőt, zongort, cim-
balmot, bútort vagy homlit el akar
adni, vagy árnyakat venni

Aki tanács, paszét vagy nevelőnt,
bírónt vagy szolgálatot keres

Aki kereskedelmi cikkeire, ipari kama-
gereket vevőket keres

Aki építési és építési munkásokat akar
keresni

Aki tanácsot kér akar venni vagy ki-
adni adni

Aki olcsó pénzűlövést akar felvenni
számlán akar, valakivel szemlét (ú-
gyes) akar, vagy árnyakat venni

Aki biztos eredményt
er el, ha az

„E L Ö R E”
apró hirdetési rovatát
igénybe vessi.

Keresel kocsikát és kocsis szírt ár el
Próbálja meg! mert ha csak egy kocsit
keresel, gondolkodj, övettlenül
ráljón arra, hogy **énnek is van hir-**
detési váloja

Minden szó egyszeri beállításra csak
négy fillér.

Szegényeknek és kisközségeknek
munkásoknak
ingyen.

Köcsz szír 5 kiló postacsomag 5 K
70, Kicsinyben legúj-
tanosabb 100 virelt, fiatal bus-
fésék, **halakonserekek, kőszínyer, fűzőr**
árak.

Kisvárosi fűtő palánka, asztali borók,
csarnegy szőlő, gyönyörű palánka, hársi
fűtő palánka. **STERN SOMA-nál,**
Nagyvárad, Nagyipac-tér.

15 év óta fennálló eljárásműhely
munkák után megrendelések, ugymint min-
denféle javítások jótáns árban gyors
szolgálatot, **Darvasy Károly,**
Szentkúrtan 4.

Kitűnő táj almák kaplato táj krtól
kerde, ugyszintén legjobb kocsis-
lést és fűzőreket kirtatón listakirtáiban.

Csinonnan burtozott szoba kiadó.
Cim: Gratic 2. 159

Ügyes szobaleány, ki vasaláshoz
is ért, keresetk. Cim: Szacsavay 138

Ügyes mindenes család keres-
tetik. Cim: Szacsavay kiadóhivatalában. 137

TELEPHON
az egész megyére 625.

**Első Biharmegyei és Nagy-
várad**

műbútorgyár

Ajában a leggyorsabbított a leg-
jobb minőségű kivitelgázját gyorsan
tan készíti asztalon, ebédső,
háó kővesső és asztali
bútordezeket a legrovidebb
gyári árak mellett.

Rajzok, költségvetések kivantra
díjmentesen.

38-100 Raktár és iroda: 26
Kiszállítás: ér. Ha das templom
melletti.

Telep: Kőszárási-utca 59.
és az egész városban.

Bücher Márton
bútorgyáros.

Meghívó.

A Leszámítoló és Jelzálogbank
Részvénytársaság f. év november hó
25-en d. e. 10 órakor saját helyisé-
gében (Bémertér. Levay palota)

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényeseket meg-
hívjuk.

A rendkívüli közgyűlés tárgyai:
Az igazgatóság javaslata az alap-
tőke felemelése s az alapszabályok
ennek megfelelő módosítása iránt.

Nagyváradon 1906. november
hó 8-án.

A Leszámítoló és Jelzálogbank
részvénytársaság igazgatósága.

Feltűnő olcsó

árban árusítok mindenféle diva-
los fűzőt, ugyszintén méterek
szerint a legújtanosabbban

tíz koronától

feljebb.

Egy felosztott üzlet összes
áruit sikerült előnyös árban
megvásárolni, melyből divatos

facon-fűzőket

két koronától

feljebb számított.

Tisztelettel:

Rosenzweig Róza.
Fűzőgyára. — Fő-utca.

Uj férfi ruha-üzlet

Amit egyes munkásokok gyárlag elkészítenek a legjobb angol,
franczi és hóni gyármányu szövetekből a legjobb szakszó
férfi-, fiu-, gyermek-cukhát és téli felöltők
bámulatos olcsó árban szerkesztők be Nagyváradon, Zöldfa u. 36. sz.
alatt most megnyit!

Arányi Lajos

férfi ruha-üzletében.

A szegényebb igényű paljárság, iparosok és munkások no
miusszák el az alkalmat felhasználni, hogy látogatásunkkal és próba-
bevásárlást tevo meggyőződjének, hogy az előző üzleték külső
pompáját a verőközség fizeti meg.

Nálam csak a munkát és anyagot!

Raktáron tartok: Szörme béleles kabátok, férfi-, fiu- és gyermek-
öltönyök, szörme-nadrágok és kék munkás-öltönyök stb.
A n. e. közönség b. partfogását kéri.

Arányi Lajos kész férfi- és gyermek ruha-raktár.
Zöldfa utca 36.

Tartós fűtésre legalkalmasabb és legújtanosabb tüzelőanyag
a coaks.

Meidinger és egyéb tüzelőkályhák fűtésre legjobb a
gáz-coaks, mert a súlyosabb és ezáltal
drágább melle-coaks Meiler-
Coaks) sokkal nehezebben gyul meg.

A coaks ára máiól fogva március végéig 4 K 30 fill.
métermázsánként. A coaks nyári ára ismét 4 K 40 fillér
lesz métermázsánként.

Ha 250 kiló részletekben rendeltek meg a coaks, akkor
métermázsánként 28 fillér fűvadért hához szállítjuk a város
bellerületén.

Gázfogasztóinknak kedvezményt nyújtunk a coaks vásárlá-
sánál, amennyiben nekik fuvarbért nem számítunk.

Nagyvárad, 1906. november 16.

Nagyvárad légszeggyár igazgatósága.

Mindekit meglepő olcsóság!

az **JTAY GYULA** és **TÁRSA** volt üzletében!

Nagyvárad, Bémertér, Molnár cukrászta mellett.

Ezen üzlet, mely csak hét hóig állott fenn,
most teljesen felszökik s az összes raktáron
levő cikkek, ugymint vásznak, férfi és női
é ehérnemek, mosó és divatcikkek, mindenféle
pipere tárgyak, rövidáruk, kitűnő minőségű
asztalnakeműek és sok más hasonló cikk

mesés olcsón elárusítottak!

Mindenkinek érdekében áll bevásárlásait ott
eszközölni.

Kiadja az „Előre” hírlapkiadó vállalat.